

จากคนไม่ถึงสันติภาพ

.....ระพี ลาคกริก

เนื่องจากการประกาศให้ปี พ.ศ. 2529 เป็นปีสันติภาพสากล เจตนารมณ์ในเรื่องนี้ คงมิได้เฉพาะเจาะจงแต่เพียงปีนี้เท่านั้น หากมุ่งหวังที่จะให้มีการกระตุ้นเตือนจิตสำนึก เพื่อหยุดยั้งความคิด ซึ่งมีการค้นร่นชวนชวาย แสวงหาและช่วงชิงผลประโยชน์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง และกอบโกยจากธรรมชาติซึ่งเป็นที่มาของภูมิและจุติภูมิ เพื่อหวนกลับมาสู่การรวมพลังตั้งสติ แล้วคิดถึงสันติภาพกันให้ลึกซึ้งถึงพื้นฐาน และสานต่อไปบนแวนนี้ในอนาคต.

ในเมื่อมนุษย์ทั้งหลายยังคงมีชีวิตและร่างกาย และมีความเป็นปฏุน ทำให้ไม่อาจหลุดพ้นไปจากการผูกพันไว้ด้วยเงื่อนโซ่ทางวัตถุ จึงมีการวางแผนสภาวะทางวัตถุอยู่ภายในจิตสำนึกเป็นธรรมชาติ ไม่มากนักน้อย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะมีการคิด การพิจารณา และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาใดก็ตาม พื้นฐานของสิ่งเหล่านั้น ต่างก็มีมนุษย์เป็นทั้งเหตุและทั้งผล.

การคิด การกล่าวถึงสันติภาพ ก็มีมนุษย์เป็นผู้ก่อเหตุและผู้หวังผล ดังนั้นถ้าวางจะพิจารณาสันติภาพกันให้ลึกซึ้งถึงเหตุและผลอันแท้จริง ก็จำเป็นต้องมองสู่พื้นฐานความคิดของมนุษย์และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์.

จากหลักการที่ไต่ถ่าวามาแล้ว ทำให้เห็นได้ว่า ฐานแท้ของสันติภาพนั้น เป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตของมนุษย์แต่ละคน และมนุษย์แต่ละคน ต่างก็จำเป็นต้องมีการอยู่ร่วมกัน หากจิตปราศจากความสงบสุขเสียแล้ว เรา จะหวังให้สันติภาพบังเกิดขึ้นภายในบรรยากาศภายนอกกายนอกรใจ ที่มี การอยู่อย่างพึ่งพาอาศัยกันและกันทั้งระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง และระหว่างมนุษย์กับสิ่งทั้งหลายทั้งมวล ที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติและมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงอยู่และการพัฒนาชีวิตมนุษย์ได้อย่างไร.

เมื่อกล่าวมาถึงระดับหนึ่ง จะเห็นได้ว่า หากพื้นฐานจิตใจของมนุษย์ปราศจากสันติสุข พฤติกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นโดยมนุษย์ จะไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการทำลายสิ่งอื่น ๆ เท่านั้น หากยังทำลายชีวิตมนุษย์ด้วยกันเองอย่างไม่อาจยับยั้งได้ เพราะระบบทั้งหลายภายในจิตมนุษย์ได้ตกไปอยู่ภายใต้อิทธิพลครอบงำจากภายนอก ทำให้คุณธรรมชาติภายใน ซึ่งควรจะอยู่อย่างสอดคล้องของกันด้วยเหตุผล เกิดการสูญเสียเพราะรับเอาผลกระทบจากภายนอกเข้าไว้นั้นเอง.

การขาดคุณภายในจิตของมนุษย์ เป็นสาเหตุที่ทำให้มนุษย์มองสิ่งทั้งหลายซึ่งอยู่ภายนอกด้วยทรรศนะที่ขาดคุณ และมีผลเชื่อมโยงไปถึงการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ อย่างขาดคุณด้วย

ทั้งนี้และทั้งนั้น หากใค้หมายความว่า มนุษย์ควรจะหลีกเลี่ยงการสัมผัสสิ่งทั้งหลายทั้งมวล รวมทั้งเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ที่อยู่ภายนอกจิตใจตน เพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสียคุณที่ตนเอง เพราะธรรมชาติได้กำหนดให้ทุกสิ่งทุกอย่าง มีการสร้างคุณด้วยตัวเอง โดยอาศัยกาลเวลา ดังนั้นหากมนุษย์ผู้ใด กลุ่มใด มีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปเพราะการสูญเสียคุณ ผลกระทบซึ่งเป็นผลสะท้อนกลับ ก็จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ย่อมมีโอกาสถึงระดับ

ที่ไคส์ตี หวนกลับมาพิจารณาสู่นอง และพบไคเองว่า จุดเริ่มต้นของการมุ่งไปสู่สันติสุขอันแท้จริงนั้น อยู่ในจิตตนเองโดยแท้.

ผู้ที่ก้าวเข้าไปเผชิญปัญหาต่าง ๆ อย่างท้าทาย จึงเป็นผู้ที่สามารถเข้าถึงความเป็นผู้จริง และปฏิบัติไคได้ถึงซึ่งความสุขอันแท้จริงด้วย.

การนำเอาตนไม่มากล่าวเพื่อเข้าถึงสันติภาพ จึงเป็นเพียงช่องทางหนึ่ง เพราะโดยปรกติแล้ว ตนไม่ เป็นสิ่งที่มีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชีวิตมนุษย์มาโดยตลอด และทุกวันนี้ มนุษย์ก็ไคสะท้อนให้เห็นภาพพฤติกรรม ทำลายตนไม่หลายรูปแบบ.

ก่อนการชี้ให้เห็นว่า การทำลายตนไม่นั้น มีผลทำให้สภาพแวดล้อมธรรมชาติเกิดการเสียสมดุล จนบังเกิด พิษภัยแก่มนุษย์เอง คงจะต้องขอมองภาพสะท้อนที่ลึกซึ้งกว่า และชี้ให้เห็นว่า แสกดึงการปราศจากสันติ สุขภายในส่วนลึกของจิตสำนึกของมนุษย์ สันติภาพกับตนไม่ จึงเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนภาพชาติ แถภายในส่วนลึกของจิตมนุษย์นั่นเอง

หากกระจกเงานี้ สะท้อนให้เห็นภาพที่ปราศจากสันติสุขภายในพื้นฐานของจิตมนุษย์ผู้ใด กลุ่มใดแล้ว ไม่ ว่ามนุษย์ผู้นั้น กลุ่มนั้นจะไปคิด ไปปฏิบัติกับสิ่งอื่นใดที่นอกเหนือไปจากตนไม่ เขาเหล่านั้นย่อมทำลายสิ่งเหล่านี้น้อย่างเอาแต่ไคฝ่ายเดียว และเมื่อมนุษย์มนุษย์ผู้มีลักษณะจิตเช่นเดียวกันนี้ พบกัน เกี่ยวข้องกัน ก็ย่อมทำลายกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น เพียงแต่ว่า ความเฉียบแหลมทางความคิดในยุคปัจจุบัน อาจทำให้มีการทำลายกันอย่างสันติวิธี ก่อนการมุ่งไปถึงจุดสุดคือ ทำลายกันด้วยอาวุธ

แต่การทำลายกันด้วยสันติวิธีนั้น ยิ่งเป็นสิ่งน่าสพึงกลัวยิ่งกว่า เพราะมีการใช้สันติภาพเป็นสิ่งที่กำบังไว้ ฉนวนผิว ส่วนที่อยู่ในส่วนลึก ไคแก่ความไม่สงบ ผู้ขาดความรู้อย่อมตกเป็นเหยื่อของผู้ที่รู้มากกว่าอย่างถึงส่วน ลึก หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ "การเป็นทาสกันอย่างถึงจิตใจ" นั่นเอง.

หากพิจารณาย้อนหลัง ไปสู่ประวัติของการ เกิดและความเป็นมาของชีวิตและสิ่งทั้งหลายในโลกปัจจุบัน หรือ แม้แต่สิ่งที่ไคสูญสิ้นไปแล้วด้วยรูปแบบ เพราะวิวัฒนาการธรรมชาติ คงพอสรุปได้ว่า ตนไม่ เป็นชีวิตที่กำลังกำเนิดมา ในโลกนี้ก่อนการ เกิดของมนุษย์ และเป็นอนุภาคส่วนหนึ่งอันก่อให้เกิดความสำบูรณ์ของกำเนิดชีวิตมนุษย์ในช่วง แรก ยิ่งกว่านั้น ยังเป็นสิ่งอุปถัมภ์กอบกู้ให้มนุษย์สามารถวิวัฒนาการและพัฒนาการต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้.

การคืนชนชนชววย เพื่อแสวงหาความสมดุลทางความรู้ในค่านวัตกรรม เป็นสิ่งที่ทำให้บังเกิดพลังสะท้อนกลับ ที่มีอิทธิพล เพิ่มพูน "วัตถุนิยม" ให้แก่ความคิด ทำให้เกิดการสูญเสียความรู้สัจธรรมและเกิดการค้อยปัญญา.

และแล้ว มนุษย์ก็ไคโอกาสในการใช้ความเห็นอกว่า ด้วยพลังอำนาจที่ธรรมชาติได้มอบไว้ให้ ทั้งที่เป็น นามธรรมและรูปธรรม เป็นเครื่องมือกอบโกยผลประโยชน์ รุนแรงยิ่งขึ้นไปเป็นลำดับ ตามความลึกซึ้งของความรู้ทางวัตถุที่ได้มาจากการคืนชนชววย.

ในสมัยที่มนุษย์ชาติ ยังไม่รู้จักวิทยาการหรือความลับซับซ้อนทางวัตถุของธรรมชาติมากมายนัก ก็ยังคงมีการ ฟังพาอาศัยตนไม่ ดังเช่นที่เรากล่าวกันว่า ตนไม่ให้คุณแก่มนุษย์ผู้ประกาศคือ ให้ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม

อาหาร และยารักษาโรค แต่สิ่งที่ค่อย ๆ เค้นซัดยั้งขึ้นภายใต้พิภพที่มนุษย์มองประโยชน์ดีประการของต้นไม้ดังกล่าว เท่าที่กาลเวลาไต่ล่วงเลยมาแล้ว ก็คือ เป็นพรรณที่มองอย่างเนิ่นอยู่ในค่านิยมวัฒนธรรม ผลการกระทำที่ปรากฏในระยะหลัง ๆ นี้ก็คือ เกิดปัญหาอันเป็นผลสะท้อนจากการทำลายต้นไม้ เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ในทางวัตถุทั้งสี่ประการ มาสู่มนุษย์เองหนักหน่วงยิ่งขึ้นเป็นลำดับ.

ใครจะขอหยิบยกเอาประเด็น"ยารักษาโรค"มาวิเคราะห์เป็นตัวอย่างไว้ที่นี่ ในสมัยที่ความรู้ทางวัตถุยังไม่ลึกซึ้ง มนุษย์ก็ยังพึ่งพาพืชสมุนไพรเป็นยารักษาโรค ต่อมา เมื่อได้โอกาสรู้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น บนรูปแบบของความคิดซึ่งมีฐานความคิดเป็นเอกเทศนี้เอง ได้ทำให้มีการพยายามเลือกเฟ้นเอาแต่เฉพาะสารซึ่งเชื่อว่ามีฤทธิ์บำบัดโรคได้โดยตรง ซึ่งแท้ที่จริงแล้วมีความเป็นสิ่งเฉพาะหน้าซึ่งมนุษย์ปราศจากการรู้เท่าถึงการณ์ แฝงอยู่ด้วย นำเอาสารนั้นออกมาใช้ประโยชน์เพื่อการบำบัดโรคที่ต้องการได้รวดเร็วกว่าตามอารมณ์ ซึ่งมักเรียกกันว่า "การสกัดสารบริสุทธิ์" ยิ่งแยกสารบริสุทธิ์ออกมาได้โคดเคี้ยวเพียงใด จึงมีการนิยมชมชื่นว่า เก่งกล้าสามารถเพียงนั้น.

ในที่สุด เมื่อมนุษย์นำเอาสารที่เชื่อว่ารักษาโรคได้ชะงัด ไปใช้อย่างโคดเคี้ยว สิ่งที่ติดตามมาก็คือ ปัญหาการสูญเสียคุณภาพในร่างกาย จนลุกลามไปถึงการสูญเสียภายในอนุภาค เกิดโรคร้ายเช่นมะเร็ง การกินร่นเอาตัวรอดของมนุษย์ ได้ทำให้มีการค้นคว้าวิจัยในเรื่องโรคมะเร็งกันอย่างกว้างขวาง จนทำให้มีการสรุปผลกันอย่างกว้าง ๆ ว่า โรคมะเร็งอาจเกิดจากสาเหตุใดก็ได้ ถ้ามองสิ่งนั้นก่อให้เกิดการสูญเสียคุณภาพขึ้นภายในระบบและกลไกพื้นฐานทางวัตถุของชีวิตมนุษย์ แม้การสูญเสียทางจิตใจก็อาจมีผลกระทบทำให้เกิดผลทางเทคนิคในอนุภาคของร่างกายได้.

แม้ในยุคปัจจุบัน มนุษย์จะเริ่มทวนกลับไปให้ความสนใจพืชสมุนไพรอีก แต่ก็มีคนในยุคปัจจุบันเป็นจำนวนไม่น้อย ที่ขยันทถามว่า "คงจะนำเอาพืชสมุนไพรไปสกัดเพื่อเอาสารที่เป็นตัวยาบริสุทธิ์ใช้หรือไม่" รูปแบบของความคิดเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นการขาดสังขรณ์ที่พื้นฐาน หรือรูปแบบความคิดที่ขาด"การพึ่งพาอาศัยกันและกัน" มนุษย์จึงทำลายความมีชีวิตชีวาของธรรมชาติอย่างเขลาด้วยปัญญา.

บางคนอาจคิดว่า ผู้เขียนกำลังคิดเพื่อการนำไปสู่สิ่งที่เป็นโบราณ แต่ผู้เขียนกลับคิดว่า หลักสังขรณ์นั้นไม่มีคำว่าโบราณหรือสมัยใหม่ นอกจากความคิดที่มีการบิดดัดรูปแบบเท่านั้น ที่ทำให้มีความเป็นโบราณหรือทันสมัย

ความเป็นสมุนไพรของต้นไม้จึงมิได้อยู่ที่ความโบราณหรือไม่โบราณ หากอยู่ที่ "การที่สารต่าง ๆ มีการอยู่ร่วมกัน ทำหน้าที่ร่วมกัน และพึ่งพาอาศัยกันและกัน หากใครนำมาผ่านกรรมวิธีที่ไม่ทำลายความเป็นสมุนไพร แต่ ในยุคที่มีการใช้เครื่องจักรกลโดยอนุโลม ทำให้มีความบริสุทธิ์ ปราศจากสิ่งเจือปน และเสริมด้วยควมนำคุณ สดวกแก่การใช้ ความทันสมัยในรูปแบบนี้ ก็จะเป็นส่วนเสริม ไม่ทำลายหัวใจของความเป็นสมุนไพรซึ่งอยู่บนพื้นฐานธรรมชาติอันแท้จริง.

จากตัวอย่างที่ได้หยิบยกมากล่าวเพื่อศึกษารูปแบบความคิดของมนุษย์ดังกล่าวแล้ว ทำให้เห็นได้ว่า แม้ปากมนุษย์จะบอกว่า ต้องให้ความสำคัญแก่คนไม่และธรรมชาติ แต่หากมองสู่ฐานจิตของมนุษย์โคลีกซึ่งพอสมควร จะเห็นได้ว่า เป็นการให้ความสำคัญที่แฝงไว้ด้วยการกอบโกยผลประโยชน์อย่างปราศจากเหตุผลอันแท้จริงเป็นเงื่อนโซ่

เราคงสามารถกล่าวด้วยหลักได้ว่า รูปแบบความคิดเช่นนี้ ในขณะที่ยังมีโอกาส นานไป ก็มีแต่ทำลายธรรมชาติไปเรื่อย ๆ จะหวนกลับมาคืนมาใดก็ต่อเมื่อมีภัยหนักที่ตนเองเผชิญกับตนเอง และระดับความหนักซึ่งสามารถทำให้หวนกลับมาอีกทิศทางหนึ่ง ของแต่ละคนก็ไม่เท่ากัน บางคนอาจเสียชีวิตไปโดยปราศจากการรู้สึกก็เป็นได้.

ทุกวันนี้ ผลจากการคืนแสงหาความลึกซึ้งด้วยวัตถุจากธรรมชาติ ที่มนุษย์กระจัดกระจายไปยังที่มันอยู่กับความหลากหลายด้วยรูปแบบในธรรมชาติ จนแปรสภาพจากการรวมกัน ฟังพาอาศัยกันและกัน ไปเป็นการเกาะตัวกันเป็นกลุ่ม ๆ มุ่งทำลายนิเวศน์วิทยาอันเป็นบ้านเกิด บ้านอยู่อาศัยของธรรมชาติ และเป็นคลังซึ่งส่งพลังสะท้อนกลับมาชบเลี้ยงชีวิตมนุษย์เองในระยะยาวให้มีความมั่นคง อย่างปราศจากการรู้ตนเอง

พฤติกรรมทำลายบนพื้นฐานนี้ ที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดในช่วงเวลาไม่นานมานี้ ก็คือ การเจาะเข้าไปถึงหัวใจของกลไกซึ่งควบคุมและกำหนดความเป็นอยู่พันธุ์ของคนไม่และทำการเปลี่ยนแปลงกลไกธรรมชาติเพื่อต้องการให้คนไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบมาตอบสนองความอยากของมนุษย์ ดังที่เรียกกันว่า "วิศวกรรมพันธุศาสตร์" และมนุษย์ผู้เป็นฝ่ายพูดได้ คุยโอ้อวดได้ ก็กล่าวได้ฝ่ายเดียวว่า เป็นความภูมิใจอันใหญ่หลวง หากจิตมีความเป็นกลางพอสมควร และยืนอยู่ระหว่างกลางของผลประโยชน์อันมนุษย์พึงมีพึงได้ และธรรมชาติพึงมีพึงได้ เคนชัดพอสมควรแล้ว ใครจะขอตั้งคำถามโดยถือหลักสัญชาตธรรมว่า "มันเป็นความภูมิใจอันแท้จริงหรือเป็นความภูมิใจบนฐานของความหลงตนเอง" ที่นับวันนับจะกินลึกลงไปเรื่อย ๆ.

การปราศจากคุณธรรมชาติภายในจิตและระบบการคิดของมนุษย์นี้เอง ที่ทำให้มนุษย์ปราศจากความสงบและสุนทรีย์ อันเป็นฐานของสันติสุข แต่เปลี่ยนมาเป็นอาวุธรูปแบบต่าง ๆ ไหลออกมาภายนอก และกระทำการทำลายสิ่งทั้งหลายอย่างล้มทั่ว.

ในเมื่อสันติภาพภายในจิตมนุษย์เอง ยังไม่หวนกลับมาสู่สิ่งที่พื้นฐานแท้ มนุษย์ผู้เป็นพลโลกที่มีพลังอำนาจทั้งในค่านิยมและนามธรรม ก็ยังคงไม่สามารถทำให้สิ่งทั้งหลายในโลก ไม่ว่าจะเป็นคนไม่ หรือเป็นมนุษย์ด้วยกันเอง และไม่ว่าจะเป็นปริมาณที่มนุษย์อ้างว่ากระทำเพื่อสันติ หรือเพื่อสงครามก็ตาม ในส่วนลึกแล้วต่างก็ยังคงมุ่งไปสู่เป้าหมายสุดท้ายเดียวกัน.

ในที่สุด สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้ว คงมีผลผลักดันให้ทองคิกกว้างออกไปอีกระดับหนึ่งว่า ในเมื่อสัญชาตธรรมได้บ่งชี้ไว้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีการเกิดการดับ แม้โลกปัจจุบันเอง ก็คงจะต้องตกอยู่ภายใต้เกณฑ์นี้ด้วย ถ้าเช่นนั้น มนุษย์ในโลกปัจจุบันนี้เองนั่นแหละ ที่ธรรมชาติได้กำหนดมาให้เป็นผู้ค้ำโลกในค่านิยม และความ

หมายของธรรมชาติ คงจะมีได้จำกัดขอบเขตอยู่แต่เพียงธรรมชาติในค่านวัตถุ อันเป็นสิ่งที่มิโลกปัจจุบันนี้เป็น
ตัวกำหนด แต่ครอบคลุมไว้ด้วยสิ่งซึ่งปราศจากรูปแบบ อันเป็นสิ่งที่ไม่มีการสิ้นสุด ซึ่งถือได้ว่าเป็นฐานแท้
ของสันติภาพนั่นเอง.

การณที่โลกกล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ มิได้หมายความว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกปัจจุบัน จะมีแต่ความสิ้นหวัง
หากเป็นเพียงการวิจารณ์และวิเคราะห์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องกล่าวในสิ่งที่เชื่อว่าเป็นจริง

เมื่อสามารถเข้าถึงได้ซึ่งการรู้แท้ ชีวิตมนุษย์แต่ละคนที่จำเป็นต้องอยู่ด้วยความหวัง ย่อมรู้สึกได้เองด้วย
จิตสำนึกว่า ตนเองจะต้องทำดีที่สุดด้วยการมีใจ เพื่อให้เห็นได้ว่า โลกนี้มีสุนทร.

ซึ่งแท้ที่จริง ความสุนทรของโลก เป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตมนุษย์เอง และเป็นบ่อเกิดแห่งความไม่นิ่งนุกตาย
ต่อการทำหน้าที่ร่วมกันทำนุบำรุงตนไม่ และสิ่งทั้งหลายทั้งมวล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง
ไว้เพื่อให้เป็นสิ่งประคับโลก เพื่อความสวัสดิคงคงามให้ยาวนานที่สุด หากจะตองสิ้น ก็สิ้นไปอย่างสงบและ
สุนทร.